Region Stockholm

Miljöspendanalys Region Stockholm

220928

Jenny Kaleinek

Miljöenheten/Hållbarhet och internationella frågor

Regionledningskontoret

Agenda

- Syfte
- Metod
- Resultat 2021
- Styrkor och svagheter
- Nästa steg

Miljöspendanalys

En miljöspendanalys är en inköpsanalys där olika miljöfaktorer har integrerats. Det gör det möjligt att undersöka den miljö- och klimatpåverkan som uppstår till följd av inköp men också att undersöka hur stor miljöpåverkan olika typer av inköp har i relation till andra typer av inköp.

Figur: Miljögiraff

Källa: Upphandlingsmyndigheten

Region Stockholm

Hållbarhetsstrategi och långsiktiga mål

Minskad klimatpåverkan och resursanvändning

- Klimatpåverkan från Region Stockholms verksamheter minskar
- Resursförbrukning och miljöpåverkan från vårdprocesser minskar ur ett livscykelperspektiv
- Delning av resurser och materialåtervinning ökar

Till år 2030 har Region Stockholms totala klimatpåverkan halverats jämfört med 2019

År 2035 är flöden i Region Stockholms verksamheter cirkulära

Syfte

- Verktyg som visar total klimatpåverkan av inköp, inklusive konsumtionsbaserad klimatpåverkan. Framtaget av Pär Lindman på Miljögiraff.

- Möjlighet att jämföra klimatpåverkan mellan olika inköpskategorier och skapa ett underlag för prioriteringar i åtgärdsarbetet. Inte ett uppföljningsverktyg.

Metod

- För att kunna bedöma det breda utbudet av produkter och tjänster som Region Stockholm köper har en livscykelanalysmetod baserad på input/output (IO)-data använts, Exiobase.
- Exiobase är en databas med miljöpåverkansfaktorer och är ett resultat av EU-finansierade projekt.
- Klimatkalkylen som visar Region Stockholms direkta utsläpp baseras på **redovisad förbrukning** av drivmedel, el, värme och kyla i hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken. Utifrån det beräknas dess klimatpåverkan.
- I en miljöspendanalys utgår man från Exiobase och **utsläppsdata och kopplar ihop det med nationalekonomisk bokföring**. Det innebär att t.ex. klimatpåverkan från produktionen av en buss som tillhandahålls för kollektivtrafiken ingår här, inte bara klimatpåverkan från driften.

Figur och källa: Environmental assessment of expenditures Region Stockholm - Miljögiraff, slutrapport 220512

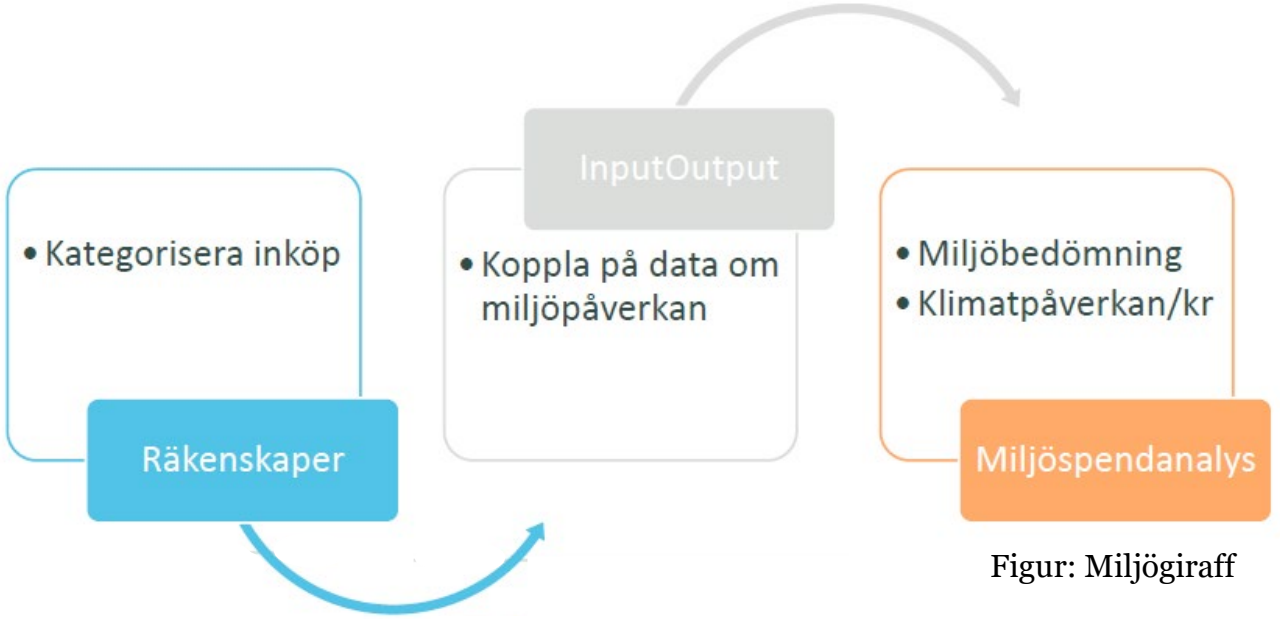
Verktyg

Steg 1: Kategorisera inköp

- Grunden för analysen är en spendanalys, där Region Stockholms utbetalningar till leverantörer fördelas på över 400 inköpskategorier enligt kategoriträdet för inköp.

Kategoriträd nivå 1:

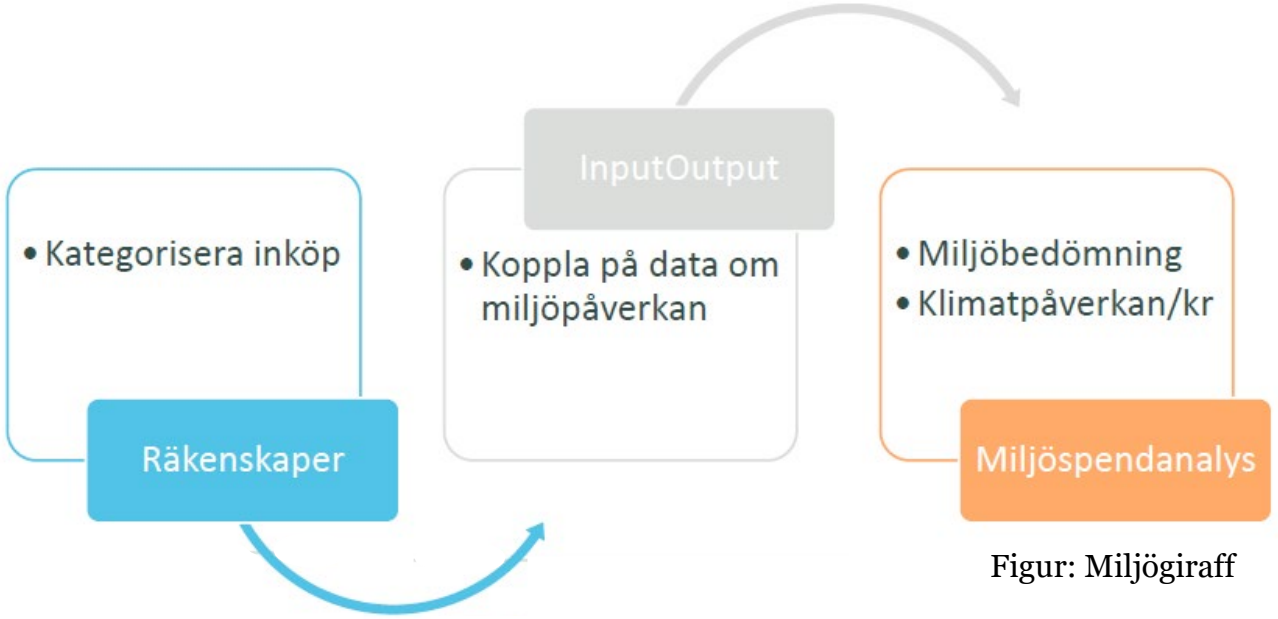
- **Övergripande material och tjänster**
- **Fastighet**
- **IT och Kommunikation**
- **Fordon**
- **Transporter**
- **Läkemedel och tillhörande tjänster**
- **Vård- och tandvårdsrelaterade tjänster**
- **Medicinteknik och relaterade förbrukningsvaror**

Figur: Miljögiraff

Steg 2: koppla på data om miljöpåverkan

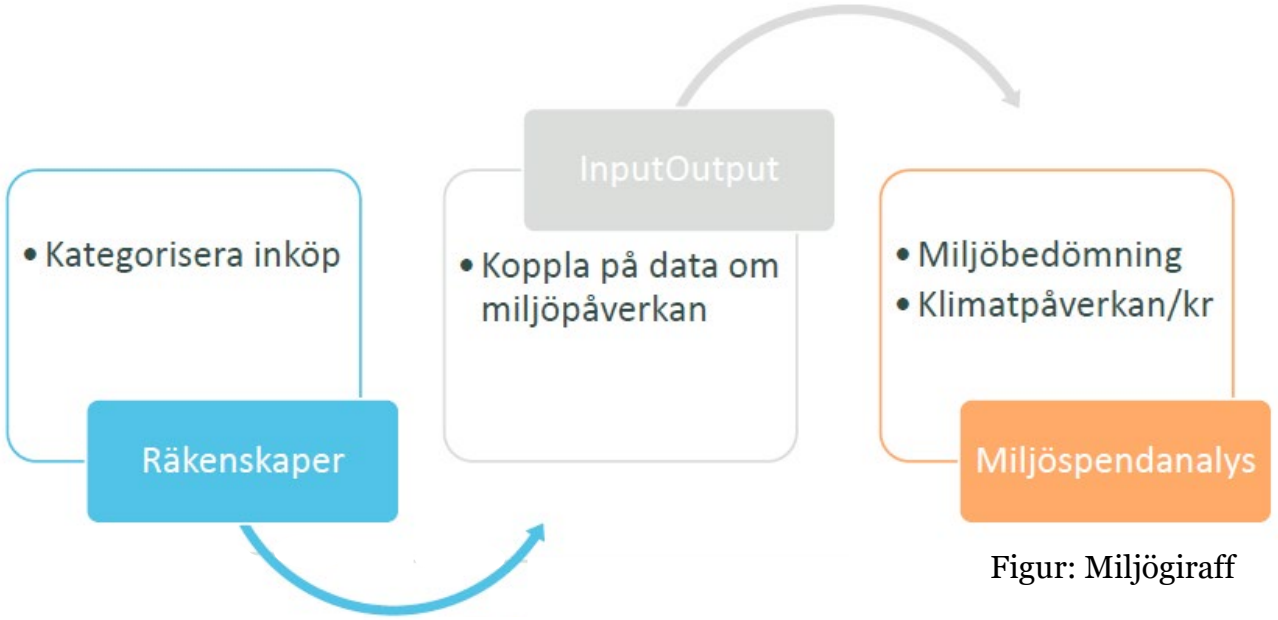
- Data om miljöpåverkan per inköpskategori kopplas på utifrån miljöpåverkansfaktorer i databasen Exiobase, och uttrycks i miljöpåverkan per krona.
- Analysen från Exiobase per inköpskategori är vagga till grind, dvs sluthantering ingår ej. Vi lade därför till sluthantering för papper och plastprodukter i vårt verktyg, stor inverkan.

Figur: Miljögiraff

Steg 3: miljöspendanalys

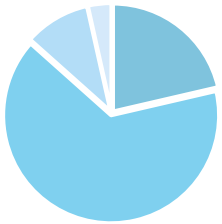
- Bedömning av miljöpåverkan per inköpskategori.
- Klimatpåverkan per kr. Verktyget innefattar också andra miljöpåverkanskategorier, exempelvis försurning, ekotoxikologi och luftföroreningar, något vi valt att inte gå vidare med i nuläget.

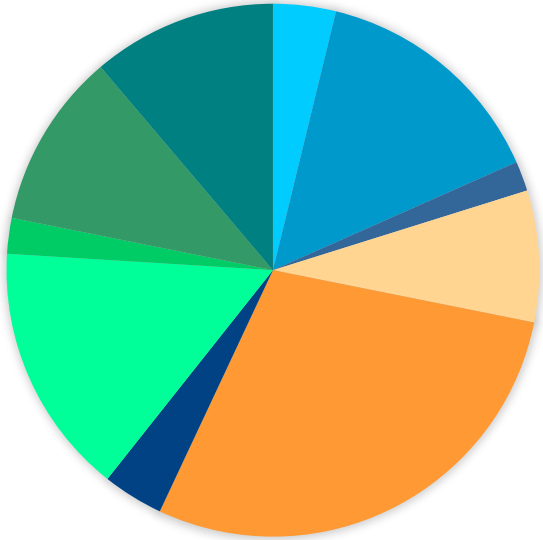
Figur: Miljögiraff

Resultat 2021 – Region Stockholm

Direkta utsläpp klimatkalkylen*
111 000 ton

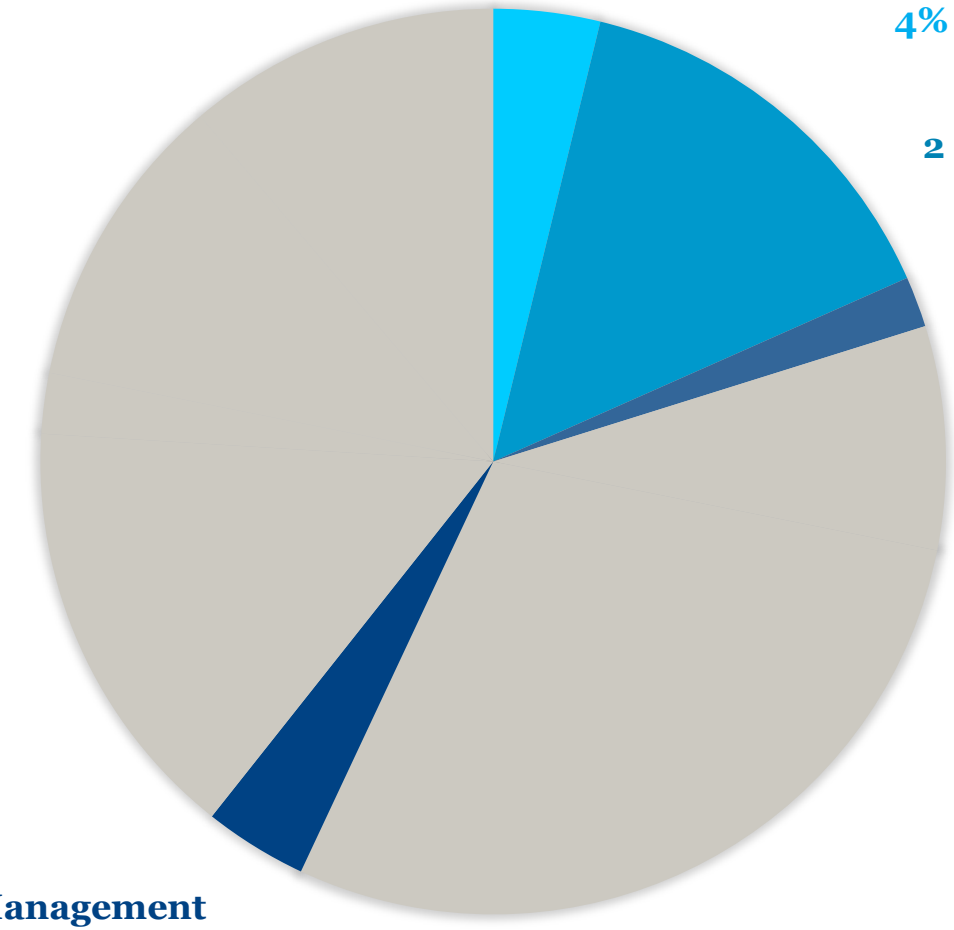
Inklusive konsumtionsbaserade utsläpp
1 170 000 ton

Till år 2030 har Region Stockholms totala klimatpåverkan halverats jämfört med 2019

*Region Stockholms årliga uppföljning av utsläpp från energi och drivmedel till fastigheter och transporter, medicinska gaser samt tjänsteresor

Resultat 2021– Region Stockholm

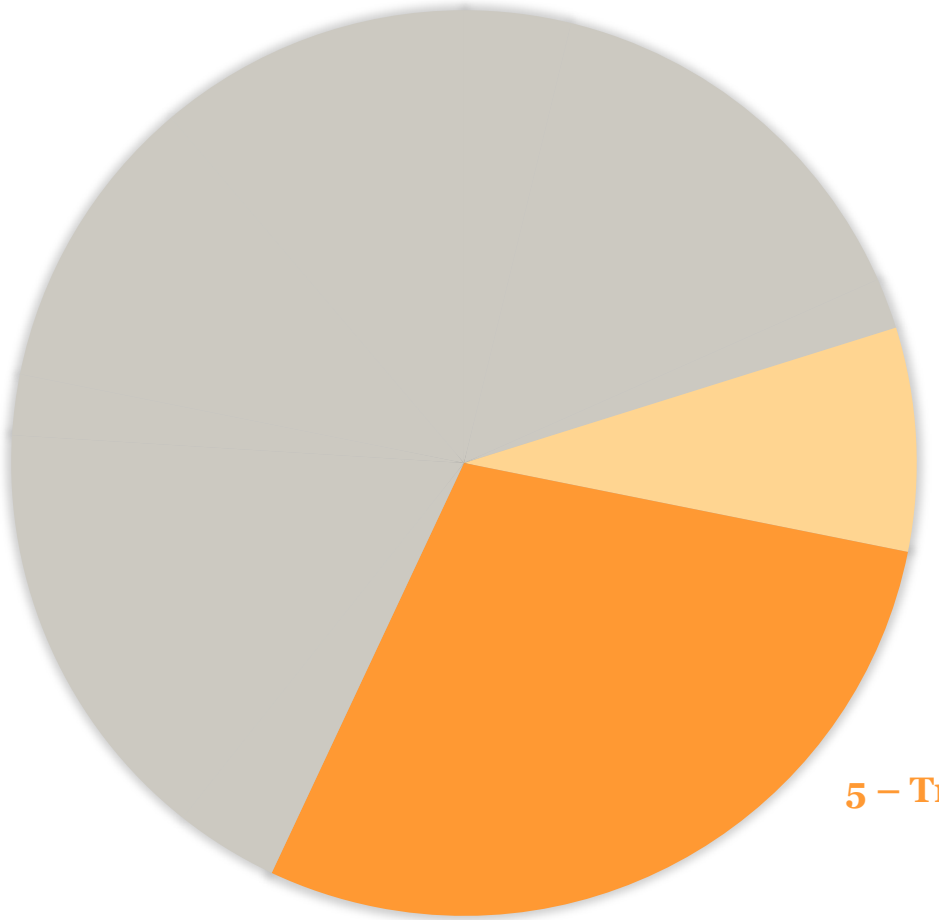

Andel klimatpåverkan fastighet, IT och facility management

24%

01 - Övergripande material och tjänster; finansiella tjänster, human resources, kommunikation, kontorsmaterial, konsulttjänster
02 - Fastighet; bygg och fastighet, energi, köksutrustning
03 - IT och Kommunikation; mjukvara, hårdvara, IT-konsulter
06 - Facility Management; avfallshantering, lokalvård, tvätt- och textilservice, möbler

Resultat 2021– Region Stockholm

4 - Fordon 8%

5 – Transporter 29%

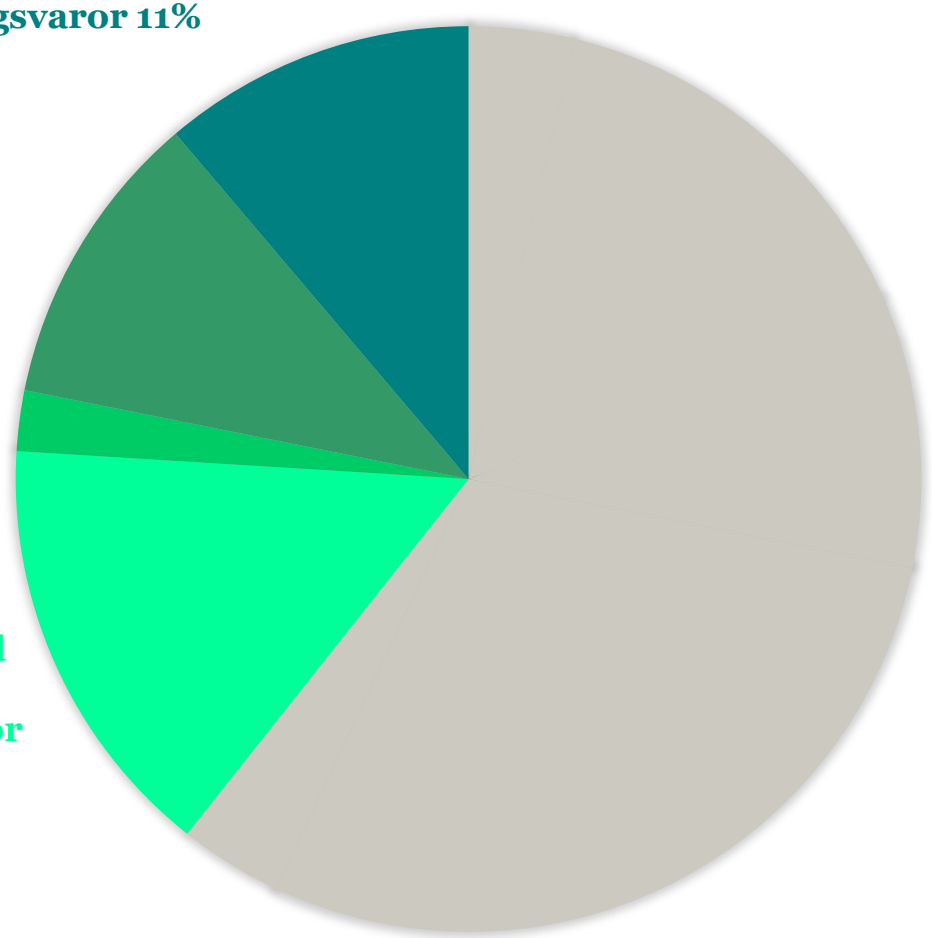
Andel klimatpåverkan fordon och transporter

37%

04 – Fordon; köp/leasing fordon och fartyg, drivmedel, fordonsunderhåll

05 – Transporter; drift av kollektivtrafik, logistik och transport, person- och uttryckningstransporter

Resultat 2021– Region Stockholm

Andel klimatpåverkan hälso- och sjukvård

39%

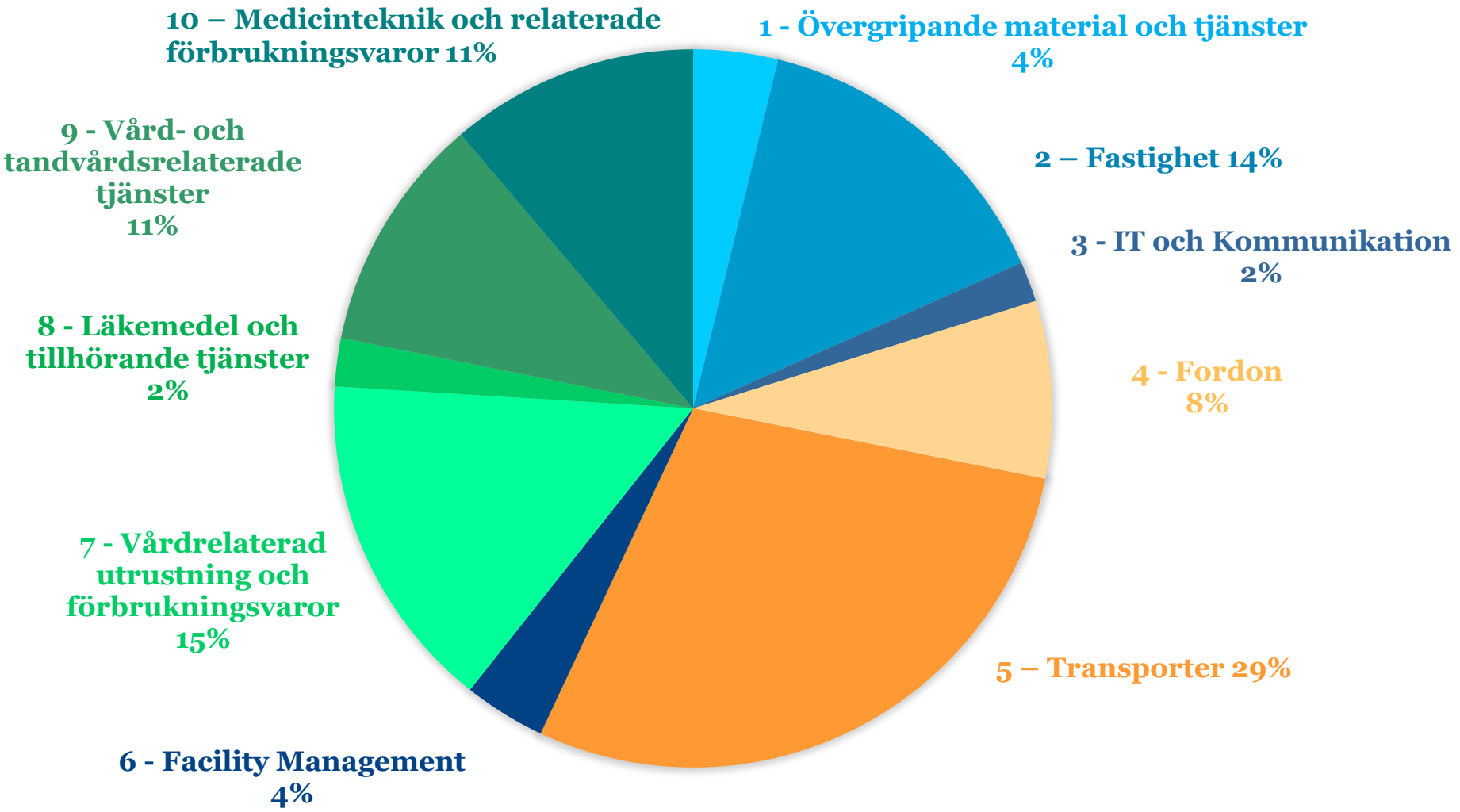
07 - Vårdrelaterad utrustning och förbrukningsvaror; hjälpmedel, utrustning, förbrukningsvaror, sårvård och kompression, fysioterapi

08 - Läkemedel och tillhörande tjänster; läkemedel och medicinska gaser

09 - Vård- och tandvårdsrelaterade tjänster; tjänster, primärvård, specialitetvård

10 - Medicinteknik och relaterade förbrukningsvaror; anestesi, bild- och funktion, operation, terapi och diagnostik

Resultat 2021– Region Stockholm

Resultat 2021– Region Stockholm

Andel klimatpåverkan fastighet, IT och facility management

24%

Andel klimatpåverkan fordon och transporter

37%

Andel klimatpåverkan hälso- och sjukvård

39%

Styrkor och svagheter - miljöspendanalys

Styrkor

- Relativt enkelt och effektivt sätt att få en överblick över total klimatpåverkan.
- Möjlighet att jämföra klimatpåverkan mellan olika inköpskategorier och därmed få ett underlag för prioriteringar i åtgärdsarbetet.

Svagheter

- Modellen kan inte användas för att utläsa om enskilda åtgärder eller produktförändringar har fått en effekt.
- Tillfälliga utgifter kan slå igenom på resultatet, exempelvis stora investeringar.
- Känslig för stora prisförändringar

Miljöspendanalys – nästa steg

- Använda resultatet i implementeringsarbetet av hållbarhetspolicy- och strategi.
- Verktyget har delats till övriga regioner via SKR och RMC (Regionernas miljöchefer)
- Integration påbörjad i SKR's klimatberäkningsverktyg
- Kommunikation kring metod och resultat; exempelvis till verksamheterna, strategiskt inköp och andra regioner.
- Samarbeta med strategiskt inköp för att få tillgång till bättre inköpsdata och uppdatera resultatet.

Region Stockholm

Tack!

jenny.kaleinek@regionstockholm.se